

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องการศึกษาการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กักตักศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 68 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 16,231 คน เป็นนักเรียนชาย 7,257 คน และนักเรียนหญิง 8,974 คน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สุ่มตัวอย่างจากประชากรดังกล่าว ซึ่งได้จำนวนประชากรตัวอย่างมาจากตารางการสุ่มตัวอย่างของมอร์แกน (Morgan. 1970: 608) โดยแยกเพศชายและเพศหญิงให้มีจำนวนเท่า ๆ กัน และได้กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 390 คน เป็นเพศชาย 195 คน และเพศหญิง 195 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) หลายขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำการสุ่มตัวอย่างโรงเรียนจำนวน 68 โรงเรียนก่อนโดยวิธีสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 โรงเรียน
2. สุ่มตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 390 คน โดยคำนวณหาค่าร้อยละจากจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เทียบกับจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียน จึงได้ตัวอย่างประชากรแต่ละโรงเรียนดังตารางที่ 8 ในภาคผนวก
3. สุ่มตัวอย่างห้องเรียนโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากโรงเรียนที่เลือก จำนวน 1 หรือ 2 ห้องเรียน ตามสัดส่วนของตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงเรียน
4. สุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จากห้องเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง เอาไว้ แล้วสุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงให้มีจำนวนเท่า ๆ กัน ซึ่งในที่สุดได้จำนวนตัวอย่างประชากร จำนวน 390 คน เป็นเพศชาย 195 คน เพศหญิง 195 คน ตามที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 การดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (rating scale)

วิธีสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 คู่มือการใช้หลักสูตรหนังสือเรียน คู่มือการสอน ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองจากหนังสือ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาปัญหาสุขภาพของนักเรียน และโครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
4. ศึกษาหลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาการสาธารณสุข ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. สร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการสร้าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเพศ ศาสนา บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย ท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ยาวนานที่สุด อาชีพของบิดามารดา และการศึกษาของบิดามารดา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 การดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า มีจำนวน 72 ข้อ โดยแยกเป็นข้อที่ควรปฏิบัติ จำนวน 52 ข้อ และข้อที่ไม่ควรปฏิบัติ จำนวน 20 ข้อ สำหรับขอบเขตของเนื้อหาในแบบสอบถามเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเอง ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาสุขภาพของนักเรียนระดับ

011944

118286000

มัธยมศึกษาตอนปลาย และเนื้อหาในส่วนที่เน้นเกี่ยวกับสุขภาพส่วนบุคคลโดยพิจารณาตามหลักสูตร สุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 และปัญหาสุขภาพในชีวิตประจำวันของนักเรียนเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ทางด้านสุขศึกษา จำนวน 6 คน ได้ตรวจพิจารณาและให้ความคิดเห็นต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

เกณฑ์การ เลือกผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

6.1 เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาในสถาบันผลิตครูและมีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโทขึ้นไป 4 คน

6.2 เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรีขึ้นไป 2 คน

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวชิรธรรมาสถิต จำนวน 40 คน ซึ่งไม่ใช่โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นตลอดจนสำนวนภาษาที่ใช้ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

8. นำแบบสอบถามฉบับจริง จำนวน 390 ชุด ไปหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีโคเอฟฟิเชียนต์ แอลฟา (Coefficient - alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่องการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 0.87

การ เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำหนังสือไปยังอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความร่วมมือ

2. ขอให้กรมสามัญศึกษาออกหนังสือขอความร่วมมือในการ เก็บข้อมูลไปยังผู้อำนวยการของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปมอบให้กับ โรงเรียน และขอให้ครู ศึกษาค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้คัดเลือกไว้พร้อมทั้งนัดวันและเวลาไปรับข้อมูลกลับคืน เริ่มตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2529 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2529

4. ผู้วิจัยได้รับข้อมูลกลับคืนมา จำนวน 390 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอสเอ็กซ์ (SPSSX-Statistical Package for the Social Science X) ตามลำดับดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยแยกตามเพศ ศาสนา บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย พ้องถิ่นที่อาศัยอยู่นานที่สุด อาชีพของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่ได้จากการวัดการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อที่ควรปฏิบัติ ให้คะแนนดังนี้

ทำเป็นประจำ	เท่ากับ	4	คะแนน
ทำบ่อยครั้ง	เท่ากับ	3	คะแนน
ทำนาน ๆ ครั้ง	เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เคยทำเลย	เท่ากับ	1	คะแนน

และแปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของข้อที่ควร

ปฏิบัติตามเกณฑ์ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายถึง	ดูแลสุขภาพตนเองดีมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ดูแลสุขภาพตนเองดี
1.50 - 2.49	หมายถึง	ดูแลสุขภาพตนเองพอใช้
1.00 - 1.49	หมายถึง	ดูแลสุขภาพตนเองไม่ดี

ข้อที่ไม่ควรปฏิบัติ ให้คะแนนดังนี้

ทำเป็นประจำ	เท่ากับ	1	คะแนน
ทำบ่อยครั้ง	เท่ากับ	2	คะแนน
ทำนาน ๆ ครั้ง	เท่ากับ	3	คะแนน
ไม่เคยทำเลย	เท่ากับ	4	คะแนน

และแปลความหมายของค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ของข้อที่ไม่ควรปฏิบัติตามเกณฑ์ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายถึง	ดูแลสุขภาพตนเองดีมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ดูแลสุขภาพตนเองดี
1.50 - 2.49	หมายถึง	ดูแลสุขภาพตนเองพอใช้
1.00 - 1.49	หมายถึง	ดูแลสุขภาพตนเองไม่ดี

2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร เพศ โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที (t-test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย